

SAYI : 2019/7211-S.10981
BAŞVURU NO : 2019/5287
KARAR TARİHİ : 15/08/2019

RET KARARI

BAŞVURAN :
BAŞVURUYA KONU İDARE : EGE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın ders muafiyeti talebi hakkında.
BAŞVURU TARİHİ : 03/03/2019

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Kurumumuza 03/03/2019 tarihinde yapılan başvuruda başvuran özetle; DGS ile Ege Üniversitesi Gıda Mühendisliği bölümüne kayıt olduğunu daha önce mezun olduğu Siirt Üniversitesi Gıda Teknolojisi bölümünden aldığı derslerin muaf olması için talepte bulunduğunu fakat sadece Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi ile Türk Dili derslerinden muaf tutulduğunu, bu sebeple 14/01/2019 tarihinde Kurumumuza başvurduğunu, Kurumumuzca verilen Gönderme Kararının akabinde muaf olmasını talep ettiği 13 dersten birisi olan Fermantasyon Teknolojisi dersinden muaf olduğunu, **Gıda Mikrobiyolojisi** dersinin Genel Mikrobiyolojisi ve Gıda Mikrobiyolojisi dersinin birlikte işlenmesi ve kendisinin Genel Mikrobiyolojisi dersini almamış olması nedeniyle muaf tutulmadığını, fakat kendisinin sadece almış olduğu Gıda Mikrobiyolojisi dersinden muaf olmak istediğini, bunun yanında şuan aynı sınıfta olup DGS ile geçen öğrencilerden sadece Genel Mikrobiyolojisi dersini almış olmalarına rağmen Genel Mikrobiyolojisi dersinden muaf tutulanların olduğunu, **İş Sağlığı ve Güvenliği** dersinden ise Ege Üniversitesinde 2 dönemlik bir ders olduğu için muaf tutulmadığını, fakat talebinin bu dersi 1 dönem olarak aldığı için sadece uygun olan dönemin muaf edilmesi olduğunu, **Et Teknolojisi** dersinin haftalık uygulama saatinin Ege Üniversitesinde 2 saat olması, kendisinin ise 1 saat olarak almış olması gösterildiğini ancak bu dersi 2 dönem aldığı için uygulama saati olarak Ege Üniversitesindeki saati karşıladığını ve kredisinin de fazla olduğunu, **Gıda Kimyası** dersinden ise Ege Üniversitesinde 2 dönemlik bir ders olduğu için muaf tutulmadığını, fakat bu dersi 1 dönem olarak aldığı için sadece uygun olan dönemin muaf edilmesi gerektiğini belirterek bu dört dersten muaf tutulmayı talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Başvuruya konu uyuşmazlığa ilişkin Kurumumuzun 18/03/2019 tarihli ve ... sayılı bilgi ve belge yazımıza, Ege Üniversitesinin 01/04/2019 tarihli ve ... sayılı evrakı ile verilen cevabı yazıda;

2.1. Başvurana ait öğrenci dosyasının bir örneği ile transkripti ve öğrenci belgesinin Kurumumuza gönderildiği,

2.2. Başvuranın ders muafiyeti işlemleri için süresinde başvurduğu, **Meslek Yüksekokulları ve Açıköğretim Ön Lisans Programları Mezunlarının Lisans Öğrenimine Devamları Hakkında Yönetmeliği'nin 9. maddesinde;** "*Lisans öğrenimine başlama hakkı elde eden öğrencilere üniversitelerince ön lisans eğitimi sırasında almış oldukları derslerden eş değer kabul edilenlere muafiyet verilerek ve kredileri dikkate alınarak, programdan alması gereken dersler belirlenir. Öğrencinin alması gereken derslere göre programa kaydı yapılarak, eğitime devam hakkı verilir. Yabancı dille öğretim yapılan programlarda ve zorunlu yabancı dil hazırlık sınıfı bulunan programlarda öğrencilerin lisans programına başlayabilmeleri için üniversitenin yapacağı yabancı dil muafiyet sınavını geçmeleri veya yabancı dil hazırlık sınıfına devam ederek başarılı olmaları gerekir. Yabancı dil hazırlık sınıfında ve lisans eğitim-öğretimi sırasında öğrenciler üniversitenin eğitim- öğretim yönetmeliğine tabi olurlar. Öğretim dili en az % 30 yabancı dil veya tamamen yabancı dil olan programların yabancı dil hazırlık sınıfında başarısız olan öğrenciler, 4/12/2008 tarihli ve 27074 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri çerçevesinde Türkçe eğitim yapan yükseköğretim programlarına ÖSYM'ce yerleştirilebilir. Dikey geçiş yapan öğrenciler 2547 sayılı Kanununun 44 üncü maddesindeki hükümlere göre öğrenimlerine devam ederler. Dikey geçiş ile lisans programlarına yerleşen ve halen kayıtlı olan öğrencilerin lisans not ortalamaları, önlisans programında alarak lisans programında intibakı yapılan dersler ile lisans eğitimi sırasında aldığı dersler üzerinden hesaplanır", **Üniversite Ölçme ve Değerlendirme Esasları Yönergesi'nin 20/7 maddesinde de** "Üniversitemize yerleşen öğrencilerden bir başka Yükseköğretim programından mezun olan veya bir başka yükseköğretim programına kayıt yaptırarak eğitimini tamamlayamayanların alıp başarılı oldukları derslerden, ilgili birim yönetim kurulunca muafiyet hakkı verilenlerin notları transkripte işlenir ve AGNO hesabına katılır", **2547 Sayılı Kanununun 18/b-5 maddesinde de** "Öğrencilerin kabulü, ders intibakları ve çıkarılmaları ile eğitim - öğretim ve sınavlara ait işlemleri hakkında karar vermek," denilmekte olduğu,*

2.3. Başvuranın, daha önce Siirt Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu Gıda Teknikerliği ön lisans programında almış olduğu, "İnkılap Tarihi", "Türk Dili" "Genel Kimya", "Matematik 1 ve 2 ", "Beslenme", "Gıda Kimyası", "Gıda Mikrobiyolojisi", "Et Teknolojisi", "Süt Teknolojisi", "Fermantasyon Teknolojisi", "Yağ Teknolojisi", "Tahıl Teknolojisi", "Meyve ve Sebze Teknolojisi" ve "İş Sağlığı ve Güvenliği" derslerinden muaf olmak istediği ,

2.4. Başvuranın bu yöndeki ilk başvurusunu 2018-2019 güz dönemi eğitim-öğretim dönemi başında yaptığı ve talebi neticesinde "İnkılap Tarihi" ve "Türk Dili" derslerinden muaf tutulduğu, başvuranın ikinci başvurusunu 07/01/2019 tarihinde tekrarladığı, bu başvurunun **dersin verildiği dil, ders kredisi ve ders içerikleri** açısından şu şekilde değerlendirildiği,

2.5. "*Genel Kimya: Bölümümüzde verilen ders ile alınan dersin kredisi tutmamaktadır. Matematik I ve II: Bölümümüzde her iki ders de İngilizce olarak verilmektedir. Beslenme: Ders kredisi uysa da ders içeriği tutmamaktadır. Gıda Kimyası: Bölümümüzde Gıda Kimyası dersi I ve II olarak verilmektedir. Dolayısıyla alınan dersin kredileri tutmamaktadır. Gıda Mikrobiyolojisi: Bölümümüzde mikrobiyoloji dersleri Genel Mikrobiyoloji ve Gıda*

Mikrobiyolojisi olarak verilmektedir. Ancak Öğrencimiz Gıda Mikrobiyolojisi dersini I ve II olarak almış, Genel Mikrobiyoloji dersini ise almamıştır. Bölümümüzde Genel ve Gıda Mikrobiyolojisi isimleri altında verilen derslerin içerikleri ile öğrencimizin daha önce almış olduğu Gıda Mikrobiyolojisi dersinin içeriği örtüşmemektedir. **Et Teknolojisi:** Bölümümüzde verilen ders ile alınan dersin uygulama saatleri **uyuşmamaktadır. Süt Teknolojisi:** Öğrencimiz Süt Teknolojisi dersini I ve II olarak almıştır. Kredilerde uyuşma olsa da, Bölümümüzde bu derse ait uygulamalar sadece laboratuvarında değil, aynı zamanda pilot tesiste üretim şeklinde de yürütüldüğünden **uygulama içerikleri uyuşmamaktadır. Fermantasyon Teknolojisi:** Bölümümüzde **seçmeli ders** olarak verilmektedir. **Yağ Teknolojisi:** Bölümümüzde verilen ders ile alınan dersin **uygulama saatleri uyuşmamaktadır. Tahıl Teknolojisi:** Bölümümüzde Hububat Teknolojisi adı altında verilen ders 2+2 olarak işlenmektedir. Öğrencimiz bu dersi I ve II olarak ve 1 saatlik uygulama şeklinde almıştır. **Ders içeriği, krediler ve özellikle de ders içerikleri uyuşmamaktadır. Meyve ve Sebze Teknolojisi:** Öğrencimiz bu dersi I ve II olarak ve 1 saatlik uygulama şeklinde almıştır. Bölümümüzde ise bu ders 2+2 olarak işlenmektedir. Uygulamalar sadece laboratuvarında değil, aynı zamanda pilot tesiste üretim şeklinde yürütülmektedir. Dolayısıyla **krediler ve özellikle de uygulama içerikleri uyuşmamaktadır. İş Sağlığı ve Güvenliği:** Bu ders Bölümümüzde I ve II olarak verildiğinden içerik ve **kredi uyuşmazlığı bulunmaktadır.**” şeklinde açıklamaların olduğu,

2.6. Başvuranın muafiyet işlemi konusunda süresinde itirazda bulunduğu ve idarece ivedilikle cevap verildiği, başvuranın muafiyet talebine ilişkin idarece yapılan işlemin hakkaniyete ve mevzuata uygun olarak yapıldığı ve her öğrenciye uygulanan olağan prosedürün izlendiği,

2.7. Başvuranın muafiyet başvurusunda bulunduğu derslerde daha önce almış olduğu notların harf karşılıkları, geçmiş olduğu derslerin içerikleri, bu harf karşılıklarının başarılı not bareminde yer almakta olduğu,

2.8. Başvuranın "**Genel Mikrobiyoloji**" dersini almadığı, bu durumda kendisinin ne şekilde bu dersten muaf sayılmasını beklediğinin anlaşılmadığı, Bölümde Mikrobiyoloji dersleri Genel Mikrobiyoloji ve Gıda Mikrobiyolojisi olarak verilmekte olduğu, Genel Mikrobiyoloji dersi kapsamında "**Mikrobiyolojiye giriş, terminoloji, sınıflandırma, mikroorganizma gruplarının genel özellikleri ve bu mikroorganizma gruplarının gıda mikrobiyolojisi açısından önemi, mikrobiyal metabolizma, mikrobiyal üreme, mikroorganizmaların kontrolü, bağışıklık, genetik yapı ve mutasyon**" konuları ele alınmakta, Gıda Mikrobiyoloji dersinde ise "**Mikroorganizmalar ve gıdalar, gıdaların kontaminasyon kaynakları, mikroorganizmaların gıdalarda üremesini etkileyen faktörler (iç faktörler, dış faktörler), gıda koruma yöntemleri (kontaminasyonun önlenmesi, kontaminantların gıdalardan uzaklaştırılması, mikrobiyal üremenin önlenmesi, gıdalarda bulunan mikroorganizmaların öldürülmesi), gıda kaynaklı hastalıklar, gıda kaynaklı patojenlerin epidemiyolojisi ve kontrolü**" konularının ele alındığı, bununla birlikte başvuranın Gıda Mikrobiyolojisi dersini I ve II olarak aldığı, Genel Mikrobiyoloji dersini hiç almadığı ve kendi bölümünde Gıda Mikrobiyolojisi I ve II olarak aldığı ders içeriklerinin, bölüm dersleri ile hem teorik ve hem de uygulamalar açısından örtüşmediğinin görülmekte olduğu,

2.9. Başvuranın "**Meslek Yüksek Okulu**" derecesinde aldığı neredeyse tüm derslerden muaf olmak istediği, dolayısıyla diğer bölümlerden dikey geçiş ile bölüme gelen öğrenciler ve bu

öğrenciler için uygulanan prosedürler ile ilgili olarak herhangi bir bilgi talebinde bulunmadığı, yasal yolları denemeden önce Bölümle iletişime geçmiş olsa böyle bir süreci yaşamasına gerek kalmayacağı, derslerden muaf olmaya çalışmak yerine bu bölümü bitirebilmenin ve iyi bir gıda mühendisi olabilmenin gerekliliklerini çoktan idrak etmiş olacağı, Bölümün DGS öğrencilerinin alması gereken derslerle ilgili olarak her öğrenciye aynı yaklaşımda bulunduğu, bu bölümün tüm öğrencilere uyguladığı eşit bir yaklaşım olduğu, DGS öğrencilerinin daha önce almış olduğu derslerin ön lisans programı kapsamında alınan dersler olduğu, Gıda Mühendisliği Bölüm derslerinin ise **mühendislik formasyonuna** uygun olarak verildiği, bu nedenle ders isimleri ve kredilerinde benzerlikler olsa dahi bu derslerin teorik ders ve uygulama içerikleri farklı olduğundan, öğrencilerin ilerleyen dönemlerde zorlanmaması adına tekrar almasının uygun olacağı düşünülerek bu şekilde bir yaklaşımın izlendiği,

2.10. Başvuru konusuna ilişkin kararın yeniden gözden geçirildiği, başvuranın daha önce 13 ders için yapmış olduğu itirazını şu an 4 ders için yaptığı, değerlendirmeye temel teşkil eden dersleri ile ilgili bilgilerin şu şekilde olduğu;

2.11. “Gıda Kimyası”: Bölümde Gıda Kimyası dersi I ve II olarak verilmektedir. Gıda Kimyası I dersi kapsamında su (su ve buzun fiziksel özellikleri, su molekülünün yapısı, su tipleri, su aktivitesi ve gıdaların bozulması), proteinler (amino asitlerin özellikleri ve reaksiyonları, amino asitlerin sınıflandırılması, amino asitlerin nicel ve nitel tayini, proteinlerin yapısı, proteinlerin biyolojik değeri, proteinlerin fizikokimyasal özellikleri, proteinlerin sınıflandırılması, proteinlerin nicel ve nitel tayini), lipitler (lipit ve yemeklik yağların tanımı ve sınıflandırılması, yağ asitlerinin yapısı ve özellikleri, lipitlerin kimyasal özellikleri, düz zincirli ve aromatik yapılu yağ alkolleri, yağların bozulmasını önlemede kullanılan antioksidanlar), mineral maddeler (minerallerin sınıflandırılması, minerallerin doğada ne şekilde bulunduğu, minerallerin emilimi üzerine etki eden faktörler), toksik mineraller, Gıda Kimyası II dersi kapsamında ise gıdaların bileşiminde bulunan Vitaminler, Karbonhidratlar ve Enzimlerin yapı ve özellikleri ayrıntılı olarak anlatılmakta olduğu, başvuranın mezun olduğu bölümde Gıda Kimyası Dersi içeriğine web sayfasından ulaşamamış olmakla birlikte başvuranın kurumdan talep ettiği evraklarda "karbonhidratlar, yağlar, proteinler, vitaminler ve minerallerin yapısı, sınıflandırılması ve fonksiyonel özellikleri" nin yer aldığının belirtilmekte olduğu, dolayısıyla alınan dersin kredi ve içeriklerinin uyuşmadığı,

2.11. “Gıda Mikrobiyolojisi”: Bölümde Mikrobiyoloji derslerinin Genel Mikrobiyoloji ve Gıda Mikrobiyolojisi olarak verilmekte olduğu, Genel Mikrobiyoloji dersi kapsamında "mikrobiyolojiye giriş, terminoloji, sınıflandırma, mikroorganizma gruplarının genel özellikleri ve bu mikroorganizma gruplarının gıda mikrobiyolojisi açısından önemi, mikrobiyal metabolizma, mikrobiyal üreme, mikroorganizmaların kontrolü, bağışıklık, genetik yapı ve mutasyon" konularının ele alınmakta olduğu, Gıda Mikrobiyoloji dersinde ise "Mikroorganizmalar ve gıdalar, gıdaların kontaminasyon kaynakları, mikroorganizmaların gıdalarda üremesini etkileyen faktörler (iç faktörler, dış faktörler), gıda koruma yöntemleri (kontaminasyonun önlenmesi, kontaminantların gıdalardan uzaklaştırılması, mikrobiyal üremenin önlenmesi, gıdalarda bulunan mikroorganizmaların öldürülmesi), gıda kaynaklı hastalıklar, gıda kaynaklı patojenlerin epidemiyolojisi ve kontrolü" konularının ele alındığını,

bununla birlikte başvuranın Gıda Mikrobiyolojisi dersini I ve II olarak aldığı, Genel Mikrobiyoloji dersini hiç almadığı ve kendi bölümünde Gıda Mikrobiyolojisi I ve II olarak aldığı, ders içeriklerinin, bölüm dersleri ile hem teorik ve hem de uygulamalar açısından örtüşmediği,

2.12. “Et Teknolojisi”: Bölümde verilen ders ile alınan dersin uygulama saatlerinin uyuşmadığı, ayrıca bölümde Et Teknolojisi uygulama derslerinin "et pilot tesisinde" yapıldığı, ders kapsamında alınan teorik bilgiler ışığında farklı et ürünlerinin üretimi ve kalite kontrollerinin değerlendirmesinin yapıldığı, başvuranın kendi bölümünde bu dersi iki kredi olarak almış olsa dahi içerik açısından derslerin uyuşmadığı,

2.13. “İş Sağlığı ve Güvenliği”: Bu dersin Bölümde I ve II olarak verildiği bu sebeple kredi uyuşmazlığı bulunduğu, Bölümde **İş Sağlığı ve Güvenliği I** dersi kapsamında; "*İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Kazaları, İş Kazalarının Nedenleri ve önlenmesi, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği organizasyonu, Meslek Hastalıkları Tanımı, Nedenleri ve Korunma Yöntemleri, Kimyasal Maddelerin Zararlılık Sınırları, Yangın Kimyası, Parlayıcı ve Patlayıcı Maddeler, Patlayıcı Maddelerin Depolanması, Laboratuvar Güvenliği, İlk Yardım, İlk Yardımın Hedefleri ve İlkeleri, İlk Yardım Kuralları*" konularının yer almakta olduğu, **İş Sağlığı ve Güvenliği II;** dersi kapsamında ise "*İş sağlığı ve Güvenliği Terminolojisi. Gıda sektöründeki iş güvenliğiyle ilgili riskler, Kaza Sebeplendirme Yöntemleri ve Kaza Teorileri, İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları, İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatı, İş Güvenliği ile ilgili Kurumlar, Gıda Sektöründe İş Güvenliği Uygulamaları, Süreç Tehlike Analizi, Risk Analizi ve Değerlendirilmesi, İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri*" konularının ele alındığı, kredi uyuşmazlığının yanı sıra ders içeriklerinin de uyumunun incelenmek istendiği ancak başvuranın aldığı dersin içeriğini bölüme iletmediği, web sayfasından da bu bilgilere ulaşamadığı,

2.14. Gıda Mühendisliği Bölüm Başkanlığının dostane çözüm kapsamında seçmeli derslerden biri olan ve ders dil ve kredileri bakımından uyum gösteren "**Fermantasyon Teknolojisi** " dersinden de başvuranın muaf tutulmasını sağladığı,

hususlarının açıklandığı görülmüştür.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasasının “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında; “*Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.*” hükmü yer almaktadır.

3.1. Anayasanın “Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi” başlıklı 42 nci maddesinde; “*Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir...*” hükmü yer almaktadır.

3.2. Anayasanın “Yükseköğretim kurumları” başlıklı 130 uncu maddesinde; “*Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli*

birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve **bilimsel özerkliğe** sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur...” hükmü yer almaktadır.

4. 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun “Kurumun Görevi” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; “Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikayet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.” hükmü yer almaktadır.

5. 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ;

5.1.“Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinde; Üniversite, “**Bilimsel özerkliğe** ve kamu tüzelkişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumudur.” olarak tanımlanmıştır.

5.2) Kanunun 14 üncü maddesinde; Üniversitenin eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin esasları hakkında karar almak; Rektörün onayından sonra Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girecek olan üniversite veya üniversitenin birimleri ile ilgili yönetmelikleri hazırlamak; Üniversitenin yıllık eğitim - öğretim programını ve takvimini inceleyerek karara bağlamak; Fakülte kurulları ile rektörlüğe bağlı enstitü ve yüksekokul kurullarının kararlarına yapılacak itirazları inceleyerek karara bağlamak, Senatonun görevleri arasında sayılmıştır.

5.3. Kanunun “Fakülte Yönetim Kurulu” başlıklı 18 inci maddesinin b/(5) bendinde; “Öğrencilerin kabulü, ders intibakları ve çıkarılmaları ile eğitim - öğretim ve sınavlara ait işlemleri hakkında karar vermek” Fakülte Yönetim Kurulunun görevleri arasında sayılmıştır.

5.4. Kanunun 43 üncü maddesinde; “a. Yükseköğretim kurumlarında, kuruluş özelliklerine ve ihtiyaçlarına göre yapılan eğitim - öğretim ve buna dayalı olarak verilen diplomalarla ilgili esaslar her üniversitece hazırlanacak öğretim ve sınav yönetmeliğinde belirtilir.” hükmü yer almaktadır.

6. Ege Üniversitesi Ölçme ve Değerlendirme Esasları Yönergesi’nin “Sınavların değerlendirilmesine ilişkin esaslar” kenar başlıklı 20 inci maddesinin yedinci fıkrasında; “(Değişik: 19.07.2016 tarih ve 19/5 sayılı Senato Kararı) Üniversitemize yerleşen öğrencilerden bir başka Yükseköğretim programından mezun olan veya bir başka yükseköğretim programına kayıt yaptırarak eğitimini tamamlayamayanların alıp başarılı oldukları derslerden, ilgili birim yönetim kurulunca muafiyet hakkı verilenlerin notları transkripte işlenir ve AGNO hesabına katılır. Muafiyet talebinde bulunacak öğrenciler, Üniversitemize kayıt yaptıkları tarihi izleyen ara sınavlara kadar birimlerine başvurarak, muafiyet işlemini gerçekleştirebilir. İlgili bölümler öğrencilerin almış oldukları tüm derslerini inceleyip bir defaya mahsus olmak üzere öğrencinin muaf tutulacağı dersleri belirler ve ilgili birim yönetim kuruluna sunar. ”

hükümlerine yer verildiği görülmüştür.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER'İN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

7. Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; başvurunun reddi gerektiği hususunda hazırlanan öneri Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

8. Başvuran, DGS ile Ege Üniversitesi Gıda Mühendisliği bölümüne kayıt olduğunu daha önce mezun olduğu Siirt Üniversitesi Gıda Teknolojisi bölümünden aldığı derslerin muaf olması için talepte bulunduğunu fakat sadece Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi ile Türk Dili derslerinden muaf tutulduğunu, bu sebeple 14/01/2019 tarihinde Kurumumuza başvurduğunu, Kurumumuzca verilen Gönderme Kararının akabinde muaf olmasını talep ettiği 13 dersten birisi olan Fermantasyon Teknolojisi dersinden muaf olduğunu belirterek muaf tutulmadığı dört ders olan Gıda Mikrobiyolojisi, İş Sağlığı ve Güvenliği, Et Teknolojisi, Gıda Kimyası derslerinden muaf tutulmayı talep ettiği anlaşılmıştır.

9. **Başvuru konusu ile ilgili mevzuata bakıldığında;** 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 5 numaralı paragraflarda yer verilen hükümlerinde, üniversitelerin bilimsel özerkliğe sahip olduğu; yükseköğretim kurumlarında eğitim-öğretimle ilgili esasların üniversitelerce hazırlanacak yönetmelikte belirtileceği; üniversitenin eğitim-öğretim esasları hakkında karar almanın, üniversitenin yıllık eğitim-öğretim programını ve takvimini inceleyerek karara bağlamanın ve ilgili kurulların kararlarına yapılacak itirazları inceleyerek karara bağlamanın Senatonun görevlerinin arasında olduğu; öğrencilerin kabulü, ders intibakları ve çıkarılmaları ile eğitim-öğretim ve sınavlar konusunda karar verme yetkisinin yükseköğretim kurumlarının ilgili yönetim kurullarına verildiği hükme bağlanmıştır.

10. Yükseköğretim Kanununun ilgili hükümlerine dayanılarak hazırlanan **Ege Üniversitesi Ölçme ve Değerlendirme Esasları Yönergesi'nin "Sınavların değerlendirilmesine ilişkin esaslar" kenar başlıklı 20 inci maddesinin yedinci fıkrasında;** *Üniversitemize yerleşen öğrencilerden bir başka Yükseköğretim programından mezun olan veya bir başka yükseköğretim programına kayıt yaptırarak eğitimini tamamlayamayanların alıp başarılı oldukları derslerden, ilgili birim yönetim kurulunca muafiyet hakkı verilenlerin notları transkripte işlenir ve AGNO hesabına katılır. Muafiyet talebinde bulunacak öğrenciler, Üniversitemize kayıt yaptırdıkları tarihi izleyen ara sınavlara kadar birimlerine başvurarak, muafiyet işlemini gerçekleştirebilir. İlgili bölümler öğrencilerin almış oldukları tüm derslerini inceleyip bir defaya mahsus olmak üzere öğrencinin muaf tutulacağı dersleri belirler ve ilgili birim yönetim kuruluna sunar.* " hükmüne yer verildiği görülmüştür.

11. **Somut olaya bakıldığında;** başvuranın ilk olarak 2018/2019 Güz Döneminde muafiyet talebinde bulunmuş olduğu, daha önce Siirt Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu Gıda Teknikerliği ön lisans programında almış olduğu, "İnkılap Tarihi", "Türk Dili" "Genel Kimya", "Matematik 1 ve 2", "Beslenme", "Gıda Kimyası", "Gıda Mikrobiyolojisi", "Et Teknolojisi", "Süt Teknolojisi", "Fermantasyon Teknolojisi", "Yağ Teknolojisi", "Tahıl Teknolojisi", "Meyve ve Sebze Teknolojisi" ve "İş Sağlığı ve Güvenliği" derslerinden muaf olmak istediği, bu kapsamda başvuranın sunmuş olduğu transkript ve ders içeriklerinin muafiyet komisyonu tarafından incelendiği ve bu talep neticesinde "İnkılap Tarihi" ve "Türk Dili" derslerinden muaf

tutulduğu, 07/01/2019 tarihinde muafiyet talebini sadece 4 ders bakımından yinelediği, bu başvurunun **derslerin verildiği dil, ders kredisi ve ders içerikleri** açısından değerlendirildiği, **“Gıda Kimyası” dersi açısından;** Bölümde “Gıda Kimyası I ve II olarak verilmekte olduğu dolayısıyla alınan dersin kredilerinin tutmadığı, **“Gıda Mikrobiyolojisi” dersi açısından;** Bölümde mikrobiyoloji dersleri Genel Mikrobiyoloji ve Gıda Mikrobiyolojisi olarak verilmekte olduğu, ancak başvuranın Gıda Mikrobiyolojisi dersini I ve II olarak aldığı, Genel Mikrobiyoloji dersini ise almadığı, Bölümde Genel ve Gıda Mikrobiyolojisi isimleri altında verilen derslerin içerikleri ile başvuranın daha önce almış olduğu Gıda Mikrobiyolojisi dersinin içeriğinin örtüşmediği, **“Et Teknolojisi” dersi açısından;** Bölümde verilen ders ile alınan dersin uygulama saatlerinin **uyuşmadığı;** Bölümde verilen ders ile alınan dersin **uygulama saatleri uyuşmadığı, “İş Sağlığı ve Güvenliği” dersi açısından;** bu dersin Bölümde I ve II olarak verildiği içerik ve kredi uyumsuzluğu bulunduğuna yönelik bilimsel açıklamaların olduğu görülmüştür.

12. Başvuranın **“Meslek Yüksek Okulu”** derecesinde aldığı derslerden muaf olmak istediği, Bölümün DGS öğrencilerinin alması gereken derslerle ilgili olarak her öğrenciye aynı objektif değerlendirme kriterlerini uyguladığı, DGS öğrencilerinin daha önce almış olduğu derslerin ön lisans programı kapsamında alınan dersler olduğu, Gıda Mühendisliği Bölüm derslerinin ise **mühendislik formasyonuna** uygun olarak verildiği, bu nedenle ders isimleri ve kredilerinde benzerlikler olsa dahi bu derslerin teorik ders ve uygulama içerikleri farklı olduğu, öğrencilerin ilerleyen dönemlerde zorlanmaması adına bu dersleri tekrar almasının uygun olacağı düşünülerek bu şekilde bir yaklaşımın izlendiği, Gıda Mühendisliği Bölüm Başkanlığının dostane çözüm kapsamında seçmeli derslerden biri olan ve ders dil ve kredileri bakımından uyum gösteren **“Fermantasyon Teknolojisi ”** dersinden de başvuranın muaf tutulmasını sağladığı tespitleri yapılmıştır.

13. Başvuru kapsamında Ege Üniversitesinden başvuranın muafiyet başvurusunda bulunduğu söz konusu dersler ile daha önce alarak başarılı olduğu derslerin içerikleri hakkında detaylı bilgiler istenmiş, idarece gönderilen bilgi belgeler içerisinde yer alan ve gerek başvuranın daha önce başarılı olmuş olduğu ön lisans programına ait başvuruya konu dersler yönünden gerekse Ege Üniversitesi Gıda Mühendisliği Bölümüne ait ders içerikleri incelenmiş ve ders içeriklerinin uyuşmadığı, lisans düzeyinde beklenen bir ders içeriği yoğunluğunu karşılamadığı tespit edilmiştir. Başvuranın kendisiyle aynı durumda olan yani DGS ile geçen öğrencilerden sadece Genel Mikrobiyolojisi dersini almış olmalarına rağmen Genel Mikrobiyolojisi dersinden muaf olanlar bulunduğuna yönelik iddiaları için yapılan incelemede; Bölümün Fakülteye DGS ile geçmiş diğer muafiyet talep eden öğrencilere uygulanan olağan prosedürün uygulandığı, başvuran ile birlikte birçok öğrencinin daha muafiyet taleplerinin sonuca bağlandığı, bu başvuruların hepsinde aynı inceleme ve karşılaştırma sürecinin işletildiği açıklamalarının olduğu tespit edilmiştir.

14. Konu ile ilgili yargı kararlarına bakıldığında; Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunun 23/10/2008 tarihli ve E:2005/1988, K:2008/1826 sayılı kararında; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 44 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında, üniversite senatolarının ön lisans ve lisans düzeyi öğretimlerde sürdürülecek esasları, devam, ara sınav sayısı ve bunların

başarı notuna katkısı, uygulama, sınav ve bütünleme gibi şartları yönetmeliklerle belirleyebilecekleri hükmünün yer aldığı, 2547 sayılı Yasa ve ilgili Yönetmeliklerin verdiği yetkiye dayanılarak üniversitenin eğitim, öğretim ve sınav sisteminde eğitimin kalitesini ve verimini artırmak amacıyla ve tüm öğrencileri kapsayacak şekilde her zaman düzenleme yapabileceği, davalı idare tarafından eğitim öğretim kalitesini artırmak amacıyla yeni yönetmelikle yapılan düzenlemede hukuka ve kazanılmış haklara aykırılık bulunmadığının belirtildiği anlaşılmıştır.

15. Konu ile ilgili Kurumumuzca incelenerek sonuçlandırılan benzer başvuru örneklerine bakıldığında; Kurumumuzun 28/09/2018 tarih ve 2018/6043 sayılı Ret Kararında; “...*Mevcut düzenlemeler ışığında; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile verilen yetkiler doğrultusunda üniversitelerin ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora vb. yüksek öğretim programlarının müfredatlarını önceden tespit edilen prensip ve amaçlara uygun bir şekilde kendilerinin belirlediği ilkeler, eğitim politikaları ve standartları ile fiziki imkânlar çerçevesinde uygulamalarının bilimsel özerkliğin sonucu olduğu, Yükseköğretim Kurumlarının ilgili mevzuat ile verilen yetkiye dayanarak çıkardıkları yönetmeliklerde yer alan hükümlerde ders transferi (muafiyet) hakkı verip vermeme hususunda takdir yetkisine sahip oldukları, öte yandan başvuruya konu olayda başvuran açısından haklı (meşru) beklenti oluşturacak herhangi bir durumun da söz konusu olmadığı, bu çerçevede üniversite tarafından belirlenen akademik standartlar doğrultusunda, verilen eğitim alanlarında gerekli nosyonu kazanacak öğrenciler için ders müfredatlarının hazırlanması ve her bir öğrencinin belirlenen derslerden sorumlu olacağına öngörülmesi, mevzuatla verilen yetki ve takdir marjına uygun olduğu değerlendirmeleriyle başvuranın sunduğu transkriptlerin Atatürk Üniversitesi tarafından nesnel biçimde incelendiği, ders muafiyeti için öngörülmüş şartlar çerçevesinde değerlendirildiği, bu konudaki takdir yetkisinin ilgili Yönetmelik, Yönergeler ve başvuranın sunduğu uygulanabilir transkriptler ile hukuka uygun bir şekilde yorumlanarak kullanıldığı, başvurana Fakülteye DGS ile geçmiş diğer muafiyet talep eden öğrencilere uygulanan olağan prosedürün uygulandığı, başvuran ile birlikte birçok öğrencinin daha muafiyet taleplerinin sonuca bağlandığı, bu başvuruların hepsinde aynı inceleme ve karşılaştırma sürecinin işletildiği ve sonuçların birlikte bildirildiği anlaşılmış, kaldı ki idarenin önlisans programında alınan derslerin lisans programları dahilinde yer alan ders içerikleriyle uyuşmaması yönündeki gerekçesinin bilimsel gereklere de uygun olduğu değerlendirmeleri ile yapılan işlemde hukuka ve hakkaniyet ölçütlerine aykırılık tespit edilememiştir.” gerekçesi ile başvurunun reddine karar verildiği anlaşılmıştır.*

16. Mevcut düzenlemeler ışığında Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile verilen yetkiler doğrultusunda üniversitelerin ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora vb. yüksek öğretim programlarının müfredatlarını önceden tespit edilen prensip ve amaçlara uygun bir şekilde kendilerinin belirlediği ilkeler, eğitim politikaları ve standartları ile fiziki imkânlar çerçevesinde uygulamalarının bilimsel özerkliğin sonucu olduğu, Yükseköğretim Kurumlarının ilgili mevzuat ile verilen yetkiye dayanarak çıkardıkları yönetmelik ve yönergelerde yer alan hükümlerde ders transferi (muafiyet) hakkı verip vermeme hususunda takdir yetkisine sahip oldukları, öte yandan başvuruya konu olayda başvuran açısından haklı (meşru) beklenti oluşturacak herhangi bir durumun da söz konusu olmadığı, bu

çerçeve de üniversite tarafından belirlenen akademik standartlar doğrultusunda, verilen eğitim alanlarında gerekli nosyonu kazanacak öğrenciler için ders müfredatlarının hazırlanması ve her bir öğrencinin belirlenen derslerden sorumlu olacağına öngörülmesi, mevzuatla verilen yetki ve takdir marjına uygun olduğu değerlendirilmeleriyle başvuranın sunduğu transkriptin Ege Üniversitesi tarafından nesnel biçimde incelendiği, ders muafiyeti için öngörülmuş şartlar çerçevesinde değerlendirildiği, bu konudaki takdir yetkisinin ilgili Yönetmelik, Yönergeler ve başvuranın sunduğu uygulanabilir transkript ile hukuka uygun bir şekilde yorumlanarak kullanıldığı, başvurana Fakülteye DGS ile geçmiş diğer muafiyet talep eden öğrencilere uygulanan olağan prosedürün uygulandığı, başvuran ile birlikte birçok öğrencinin daha muafiyet taleplerinin sonuca bağlandığı, bu başvuruların hepsinde aynı inceleme ve karşılaştırma sürecinin işletildiği anlaşılmış, kaldı ki idarenin önlisans programında alınan derslerin lisans programları dahilinde yer alan ders içerikleriyle ve kredileriyle uyuşmaması yönündeki gerekçesinin bilimsel gerekçelere de uygun olduğu değerlendirmeleri ile yapılan işlemde hukuka ve hakkaniyet ölçütlerine aykırılık tespit edilememiştir.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

17. İyi yönetim ilkelerine, 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiştir. Yapılan değerlendirmeler neticesinde; başvurunun inceleme ve araştırması kapsamında Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgelerin Atatürk Üniversitesi tarafından süresi içerisinde ve gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği, böylece "**kararların gerekçeli olması ve makul sürede karar verme**" ilkelerine uygun davranıldığı; idarenin, başvurana verdiği cevapta hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğini de göstermediği, bu nedenle "**karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi**" ilkesine uymadığı anlaşılmış olup; idarenin bahse konu ilkeye uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

18. 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21'inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren, ilgili idarenin işlemine karşı (varsa) dava açma süresinden kalan süre kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup, İzmir İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre **BAŞVURUNUN REDDİNE**,
Kararın **Başvurana ve EGE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi